

FLEISZ KATALIN

Kilátások

A padlásfeljárón lépeget felfelé lassan, miközben szeme a félhomályban erőlködik, de csak megszokásból, mert a sötétben is eligazodik itt. A hangok is segítik, amikor a száradó paszulyszemek zaját hallja, és ahogy a koszos sárgává mumifikálódott újságpapír egyáltalán nem papírhargon zörög, amikor rálép. Az újra kipróbálás izgalma járta át megint: belenyomja a kezét a búzába, míg elmerül, és a barna tengerbe is belefekszik majd, hogy csak az orra lesz kinn, és ha megpróbál mozogni, hullámszik az egész, pedig csak ő mozog.

A padlás porcsíkosan separt sarkaiban már nem lehet találni semmi érdeket, nincsenek ládafiák, komódok, kiselejtezett fényképek, amik közé olyan jól el lehet bújni, mert akármit hall letről, ő nincs itt, épp egy sárgává fakult képet nézeget, amin a menyasszony fátyla szinte egy finom, csipkemintás pókháló. Sok-sok kép kell pedig, mindegy, hogy egy halom szétterített fénykép, vagy egymásba kapaszkodó sűrű betűk, mert akkor minden hang egyformán messzire kerül, még az övé is, amikor megszólal, de pont az a jó, hogy ilyenkor nem is kell beszélni.

A padlásra felhallatszó hangok közel vannak, és nincs bennük rend, csak kényszer: nem tudod, hogy mikor kapod fel a fejed egy kiáltásra – ami lehet, csak egy köszönés az utcán –, és már el is tűnt. Fel kell húznod egy üvegcserepet, hogy kiszabadulj a hangok börtönéből, vagy legalább a helyét lásd a letről körülvevő szorongásnak, és hogy belülről lásd, ahogy a szomszéd kisváros vasárnapiasan tiszta utcáihoz jól illenek a lombos gesztenyék. Csak a dolgokat nézni kevés; hiába figyeled kellő távolságból azt a fát sokáig: vastag, erős, göcsörtös törzs és ágak, finomra csipkézett, japános lomb (közvetlenül mellette egy trágyadomb), nem elég önmagában. Ahhoz, hogy a fát lásd, hol a felhőn átszűrűt napfény kell, hol a nyári szitaajtó kerete, hol a padlás cserép nagyságú ablaka. A fa mégis csak fa marad, a széttárt tenyér, az iskolában rajzolt érhálózat, vagy a napfény felé tartott levélerezet csak dilettáns erőlködés.

Nemsokára megint sötét lesz, és megint egyedül marad a hangokkal, mint a múltkor is, amikor nem ment le, és senki se tudta, hogy hol van, messziről hallotta, ahogy anya a nevét kiáltja, merthogy elkészült a vacsora. De mást is hallott akkor. Hallotta az első éles kiáltást, majd közvetlenül utána mordult a másik öblös hang, tompán ugyan, a szavakat nem is vette ki tisztán, de erősebb és mérgezőbb így, hogy nem érti jól a szavakat. Tudta, ezért nem is kellett értenie. Megint kezdődik, gondolta, mert minden felcsattanó hanggal egyre feljebb

FLEISZ KATALIN (1978, Nagykároly) irodalomtörténész. Doktori tanulmányait Debrecenben és Finnországban végezte. Tanulmányt, könyvkritikát és rövidprózát publikál.

kúszott valami az agy felé, egyre jobban megszilárdult, amíg már valami súlyos volt a feje helyén. Mindig, amikor a kiabálás valami más hangba vált át, aminek nincs is neve, érzi, ahogy mozdulatlanra mered. Mert ha ez a hang egy kicsivel is tovább tart, azután már csak a csend következik. Olyan csend, amit nem is lehet elképzelni, amikor már teljesen mindegy, hogy rettegsz-e vagy nem, minden semmi lesz. De mégis engedett a súly végül, az a hang csak egy pillanatig tartott, utána már megint kiabálás hallatszik, de már nem fut fel annyira a fejbe, csak egyenletes ritmusú, mintha már csak ismételnék, vagy talán unnák is magukat, hátha most már vége lesz... De csak soká lesz vége, tudja. Mert ha ilyenkor lemegy, és bekuckózza magát a rugós hencser sarkába, azután berohan az anyja, és neki fogja mondani, újra és újra elkezdni, vagy lehet, nem is neki, csak úgy magának, a lényeg, hogy ki kell mondania, nem tudja magában tartani, pedig ő mondaná, hogy anya, ne kiabálj, csak mi ketten vagyunk a szobában. De ő ilyenkor semmi, nem is létezik, csak úgy ott van, rá ilyenkor nem figyel senki, ő sem szólhat senkihez, az ő hangját nem hallják meg. Mégis ezt kell várni legalább.

De még nincs este, és anya világos nadrágban, lógó kétsoros nyaklánccal a nyakában jön-megy (mindig elüttött a parasztasszonyoktól), mivelhogy vasárnap hamarabb hazajön a gyárból, és úgy felöltözve még megeteti a csirkéket, és fentről, ahogy tolakodva körbeállják, csak egy mozgó fehér kupac az egész. Most még minden fénylik a naptól, ha most kiabálnának egymással, a hangjukat még messzire vinné a szél, és anyának el lehetne futni messzire, hátra a málnabokrok közé, ahol ők is sokat bújócskáznak. Este nem lehet ezt, amikor a villanyégő alatt le kell ülni vacsorázni, és muszáj az asztal köré ülni, és az ajtókat is bezárják, és a zárt szobában minden hang a falhoz ütődik, és még kilátni se lehet a sötétből, mert apa mindig csak sötétben jön haza, hiába melegítik sokáig az ételt. Este rajzolás közben a legrosszabb, mert mindig, amikor nyikorog a kisajtó, felkapja fejét, és megáll a kezében a ceruza, de hiába, mert csak a szomszéd jött át valamiért. És anya most is csak a szomszédokkal beszél nagy hangon, de akármit is mondanak egymásnak, úgysem számít, nyugodtan lehet nézni, mert messziről kiáltanak át egymáshoz, és ott van köztük a kerítés. És különben is, ilyenkor nappal azt is meg lehet figyelni, ahogy egy egyenletesen kattogó szekér közeledik, egyre közelebb ér, vágott fával telepakolva, és az, hogy friss a vágás, onnan látszik, ahogy az a néhány otffejejtett leveles ág halott módra vonszoltatja magát. Innen fentről szinte végig lehet követni a szekér útját, ahogy az alsósoron kanyarog, a néhány kőalapú, cementtel kivert ház melletti gizgazos senkiföldjén keresztül, ahol már csak egy pár, tornáccal megtámasztott vályogház meredezik, vaksi ablakszemeikkel a lakatlan szembesorra nézve. És jó ezt látni innen, és tudni, hogy csak ő látja így. Most még csak anya és a szekeres beszélgetnek, és anyának hiába olyan arányos a teste abban a világos nadrágban, úgyis csak fára alkudozik, és ezen össze fognak veszni este, és úgy látszik, ezt is csak ő maga látja, és hiába mondaná anyának, úgysem hallgatna rá, mert ezt most muszáj megvenni. A padlásról kell tudni ezt is, és egyedül kell lenni, vagy várni, amíg egyedül lehet.